

Ministry of Infrastructure
and Water Management

KiM Netherlands Institute for
Transport Policy Analysis

Monitoring goederenvervoer

Inzicht in korte termijn
economische effecten van
COVID 19 op het
goederenvervoer

Johan Visser-KiM

Presentatie

- › Waarom monitoren van goederenvervoer?

Onderwerpen:

- › Introductie Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid
- › Aanleiding Vragen COVID 19 economische effecten werkgroep IenW
- › Dashboard Snelle Indicatoren Goederenvervoer
- › Terugblik op 2020
- › Witte vlekken

COVID-19 (the disease caused by the novel coronavirus)

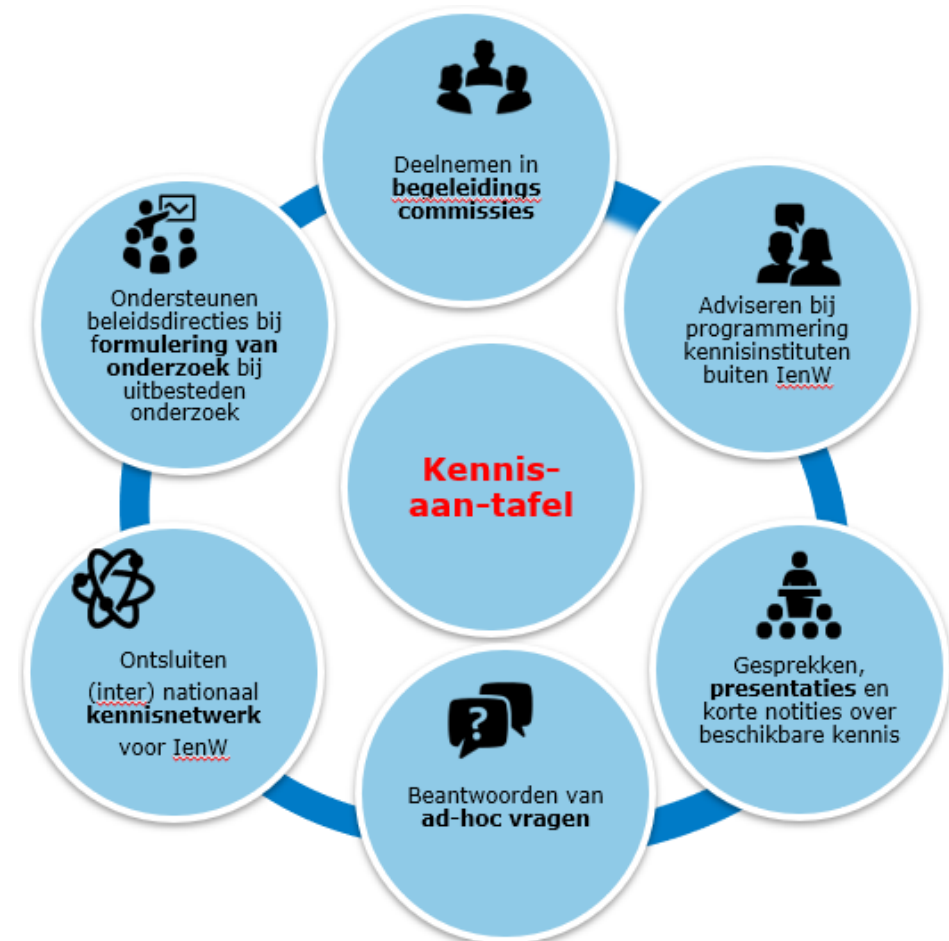
What you can do

Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid

- > Zelfstandig onderzoeksinstituut binnen het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW)
- > Opgericht in 2006 vanuit behoefte aan versterking van strategische kennisbasis mobiliteitsbeleid
- > Werkprogramma en Kennis-aan-Tafel
- > Publicaties: www.kimnet.nl/publicaties

1

Aanleiding

Vragen COVID 19 economische
effecten werkgroep IenW

COVID MAATREGELEN VERHINDEREN
LITVAREN MARINESCHEPEN

NEE SORRY, DEZE
IS VOL ... ANDERS KUNNEN
WE DE 1,5 METER NIET
HANDHAVEN ...

Terugblik COVID 19

2020	
Eind jan	Import uit China loopt terug
27 feb	'Eerste' COVID 19 patiënt
9 mrt	Nationale crisis structuur actief; eerste persconferentie premier
10-30 mrt	Start reeks van maatregelen

- > Minder import uit China
- > Grenzen gingen dicht
- > Minder gevlogen
- > Mogelijk personeel uitval (Prorail, havens, vervoersbedrijven)
- > Winkels sluiten
- > COVID-maatregelen bij vervoerders
- > Vervoersector claimen miljoenenverlies

Distributie belandt na coronacrisis in 'nieuw normaal'

THUISBEZORGING

Van hamsterpieken tot gesloten winkeldeuren. Distributeurs van goederen vallen tijdens de coronacrisis van het ene uiterste in het andere. En de verrassingen zijn nog niet op, want analisten verwachten dat het nooit meer wordt zoals het was in de goederendistributie. Als het coronavirus straks is verslagen, gaan we naar een 'nieuw normaal'.

PAUL JUMELET 1 april 2020 11:05

Stijging aantal failliete wegtransporteurs zet door in eerste kwartaal 2020

CONJUNCTUUR

De toename van het aantal failliete wegvervoerders heeft doorgezet in het eerste kwartaal van dit jaar. Tussen begin januari en eind maart gingen 26 transporteurs op de fles, blijkt uit cijfers van statistiekbureau CBS. Het is voor het vierde kwartaal op rij dat het aantal

ASV: coronacrisis nu al voelbaar in binnenvaart

ROTTERDAM - 18 MAART 2020, 21:51

De coronacrisis is nu al te voelen in de binnenvaart. 'Contracten worden ontbonden, vrachtprijzen kelderen en personeel hoeft niet meer te komen.' Dat zegt de Algemeene Schippers Vereeniging (ASV).

Klappen voor carriers door wereldwijde corona-uitbraak

CRISIS OP KOMST

Waar de productie en de handel in China langzamerhand lijken op te krabbelen, laat het coronavirus het openbare leven in delen van Europa

en **Waberer's: 1000 trucks uit vloot en de do snijden in kosten**

JOR BEZUINIGINGEN

Wegtransporteur Waberer's haalt een vijfde van de vrachtwagens uit zijn vloot. Ook gaat het fors snijden in de personeelskosten. Daarmee hoopt het Hongaarse bedrijf de coronaproblemen te kunnen tackelen, heeft het deze week bekendgemaakt.

Luchtvracht halveert, herstel Hongkong

MARKTRAPPORT CLIVE

Het mondiaal luchtvrachtvervoer nam in de laatste volle week van maart (eindigend op 29 maart) met maar liefst 48% af vergeleken met dezelfde week in 2019. Dat blijkt uit de eerste vervoerscijfers van vrachtconsultant Clive Data Services.

JOHN VERSLEIJEN 2 april 2020 13:03

Behoefte aan inzicht economische effecten (half maart 2021)

2020	
24 mrt	Eerste PVA economische effecten IenW
Zelfde week	KiM betrokken

- > Stokt de bevoorrading in deze crisis?
  - Dagelijks updates van HBR, Prorail, RWS wijzen daar niet op
- > Gaan de vervoersectoren onderuit?
  - Wat zijn de verwachte korte-, middellange- en lange-termijn effecten van COVID-19 binnen de IenW beleidsterreinen, w.o. goederenvervoer?
  - Hoe verre zijn genomen maatregelen effectief en welke maatregelen kunnen nog worden genomen?
    - Zijn er lessen te trekken uit vorige crises?
    - Hebben sectoren baat bij de genomen maatregelen?
    - Wat doen andere landen?

Kennisniveau eind maart 2020

WAT WETEN WE WEL?

- > CBS Jaar- en kwartaalcijfers(2019)
- > Noodkreten sector in media
- > Dagelijkse/wekelijkse updates functioneren
RWS/Prorail/Schiphol/haven-
bedrijven
- > Verkeersintensiteiten (incl NDW)
- > CBS: faillissementen

WAT WETEN WE NIET?

- > Actuele cijfers vraaguitval, omzetverlies
- > Structurele effecten KT/MLT/LT

Agenda kennisbijdrage opgesteld

- › Korte termijn-monitoring
  - *Economische indicatoren voor de vervoerssectoren* [aantal bedrijven/faillissementen, Omzet/TW, dienstenprijzen, invoer/uitvoer/binnenlandse consumptie. Werkgelegenheid]
  - *Vervoersprestaties per modaliteit* [tonnen/TEU's, tonkm]
  - *Verkeersniveau per modaliteit* [verkeersintensiteiten, vtgkm, aantallen voertuigen, bezettings/beladingsgraden vtg]
- › Middellange termijn prognoses goederenvervoer door Panteia
  - Juni 2020: verwachtingen *goederenvervoer volumes 2020-2021*
  - Oktober 2020: *verwachtingen 2020-2025*
- › Lange termijn verwachtingen
  - Goederenvervoer en logistiek – BCI & Panteia (april-aug)
  - Zeevaart en zeehavens – EUR (apr-juli)
  - Luchtvaart – SEO (april-jul)

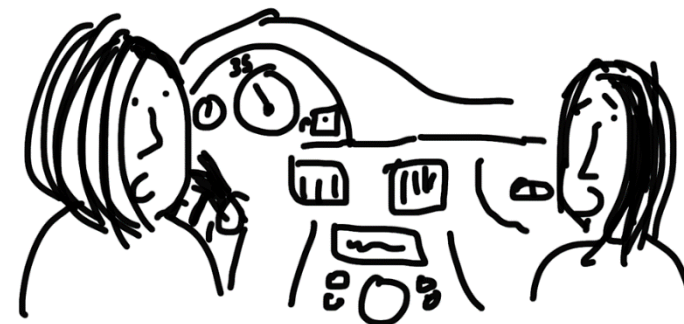
2

Monitoring

Dashboard snelle indicatoren
goederenvervoer

Why is the speedometer
stuck on 35?

The car only collects
speed data once
a year.

freshspectrum.com

Dashboard

2020	
1 april	Contact CBS
17 april	CBS voorstel voor datacollectie
28 april	Eerste reeksen
28 mei	Dashboard Snelle indicatoren Goederenvervoer Online

<https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/snelle-indicatoren-goederenvervoer>

- > Doel: verkeersprestaties en vervoersvolumes zo actueel mogelijk op één locatie verzamelen en beschikbaar stellen
- > Partners van CBS en KiM:
  - NDW
  - Zeehavens (Groningen, North Sea Port, Moerdijk, Rotterdam)
  - Nationale data Wegverkeersgegevens (NDW)
  - Panteia
  - Prorail
  - Rijkswaterstaat
  - Royal Dirkzwager
  - Schiphol

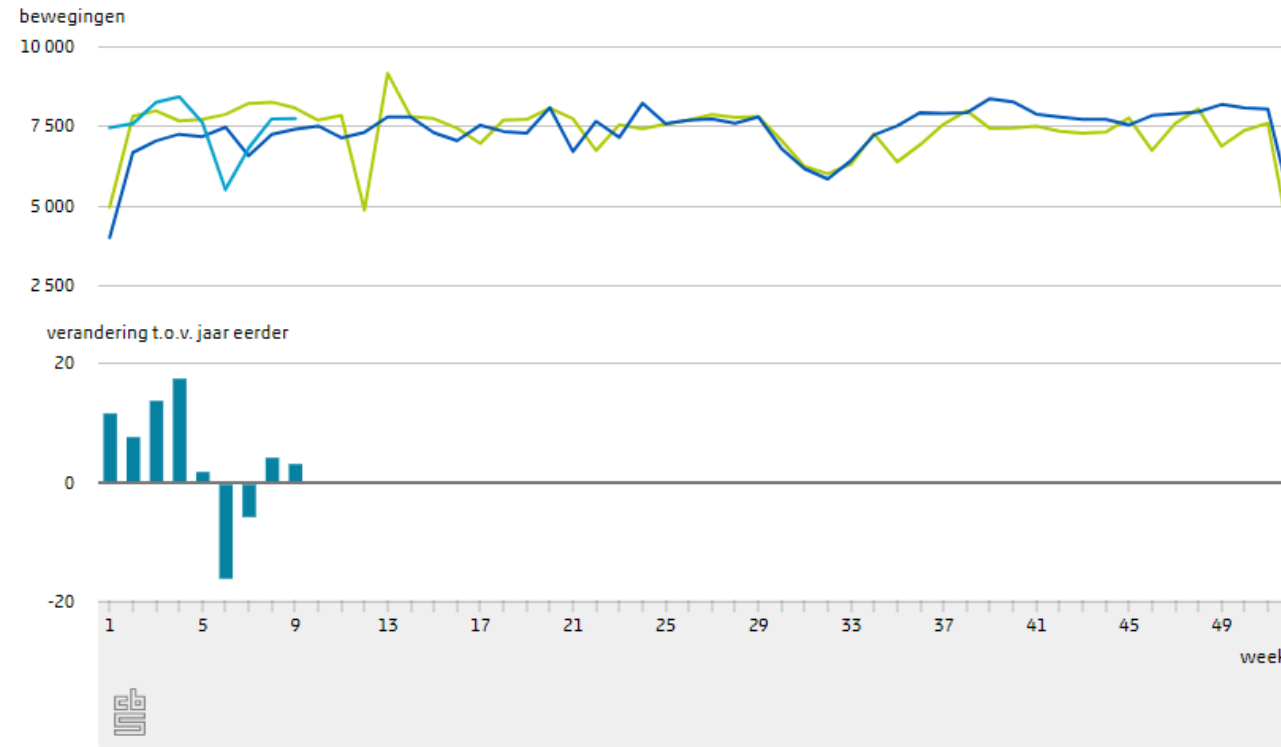

Voorbeeld binnenvaart

Totaal goederenvervoer

Bekijk ook de cijfers over [goederenvervoer van het buitenland naar Nederland](#) (inkomend) en over [goederenvervoer van Nederland naar het buitenland](#) (uitgaand).

Binnenvaart (totaal)

Klik om te tonen/verbergen:

- 2021
- 2020
- 2019
- Verandering 2021 t.o.v. 2020 (gecorr. voor feest- en bruggedagen)
- Verandering 2021 t.o.v. 2020

Kies een eenheid:

- Aantal bewegingen
- Vervoerd gewicht (ton)
- Vervoersprestatie (tonkilometer)

Dashboard –goed ontvangen

- > Voordelen
  - Op één plek beschikbaar, dezelfde informatie voor iedereen
  - Kwaliteitscontrole door CBS
- > Gebruikt voor interne monitors
- > Extern geraadpleegd (banken, TLN)
- > Bleek niet haalbaar om economische data toe te voegen
- > Vindbaarheid op CBS-site was lastig

3

Terugblik 2020

goederenvervoersectoren

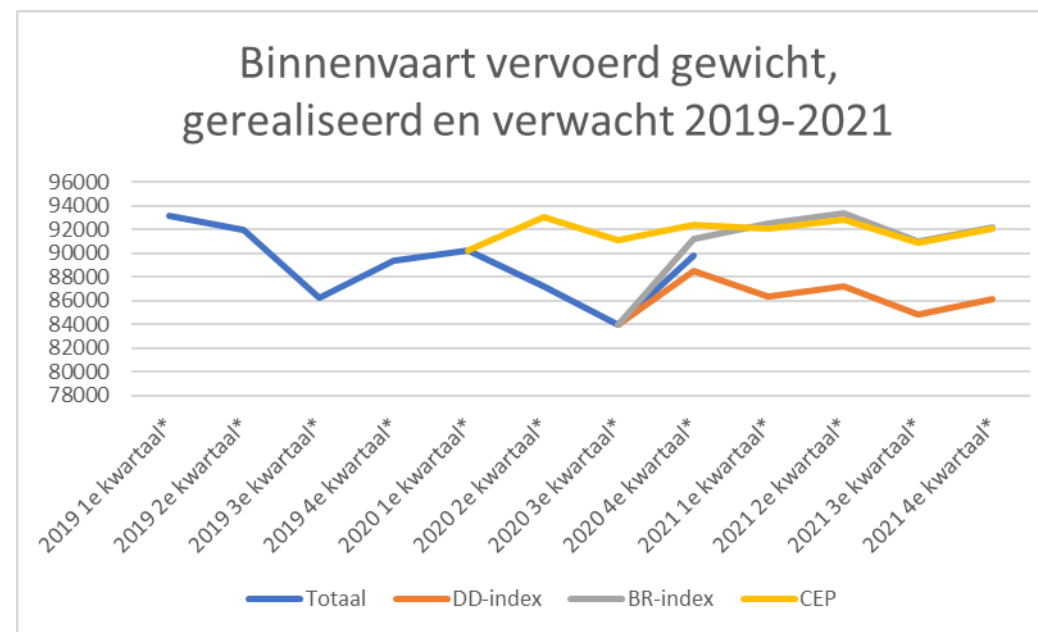
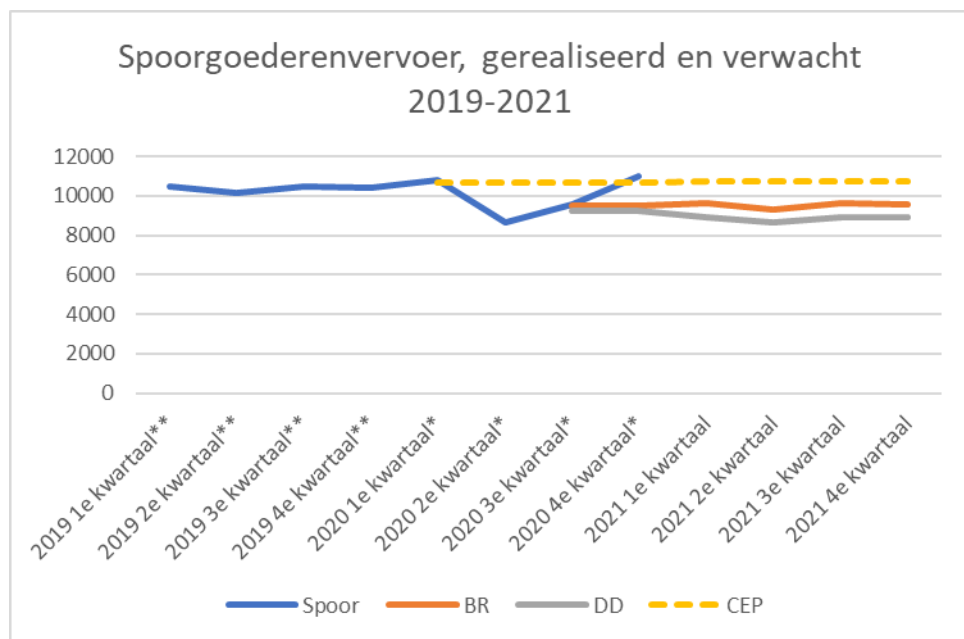
Wel of geen stimulering vervoersectoren

- > Speelden fundamentele vragen
  - Schade door overheidsmaatregelen compenseren x in leven houden bedrijven
  - Alle sectoren x alleen kritische sectoren
  - Steun generiek (aan hele sector) x specifiek (per bedrijf)
  - Wanneer: als eerste bedrijf omvat x als deel van de sector omvalt
- > geen specifieke maatregelen genomen obv monitoring
  - Wel vragen: wat, wanneer en hoe te doen als bedrijven dreigen om te vallen
  - Aandacht voor zeevaart gerelateerd personenvervoer, zoals cruises, bruine vloot en ferries.

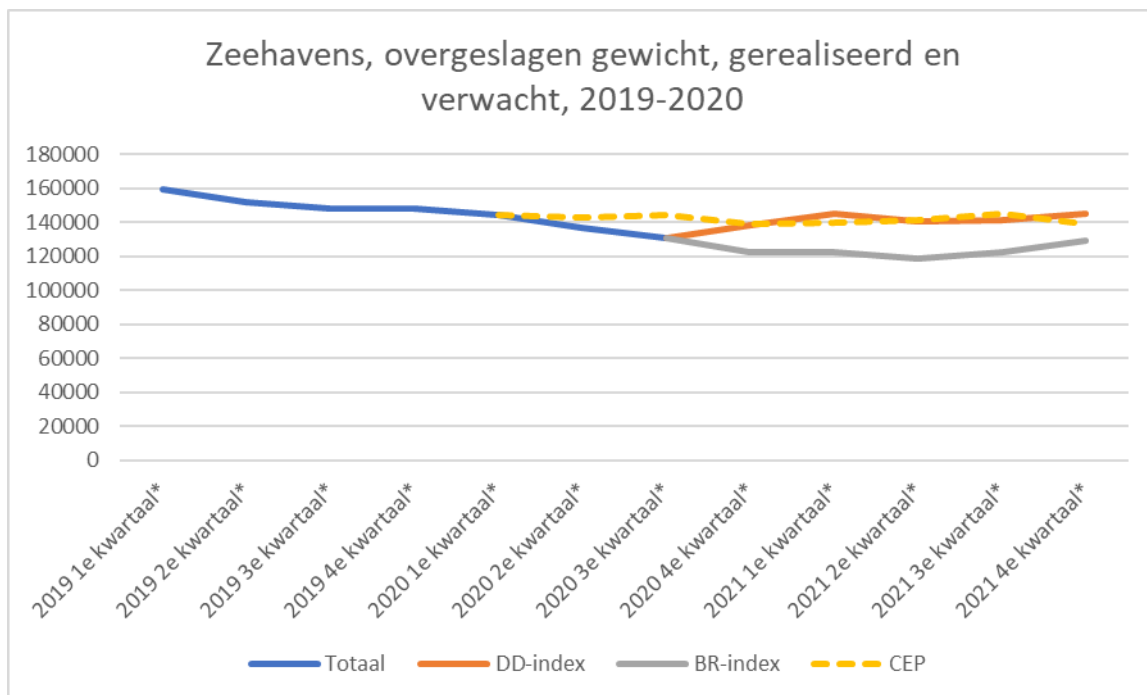
Verwacht en gerealiseerd volume 2019-2020

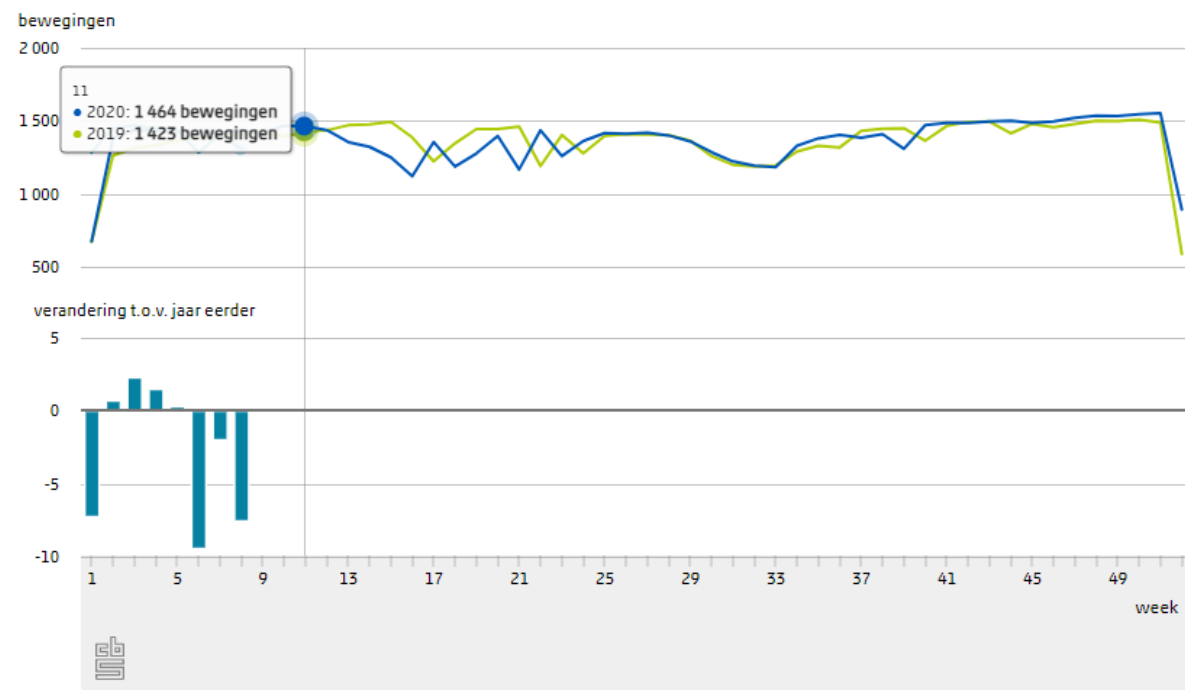

Zeehaven en wegvervoer

Wegvervoer (totaal)

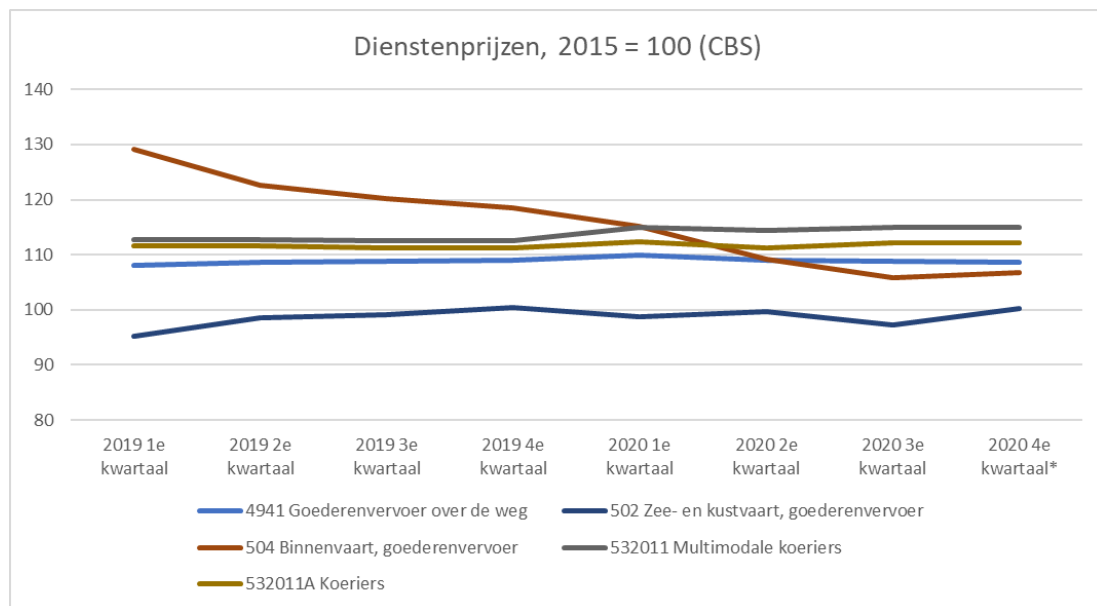

Klik om te tonen/verbergen:

- 2021
- 2020
- 2019
- Verandering 2021 t.o.v. 2020 (gecorr. voor feest- en bruggedagen)
- Verandering 2021 t.o.v. 2020

Tariefontwikkeling

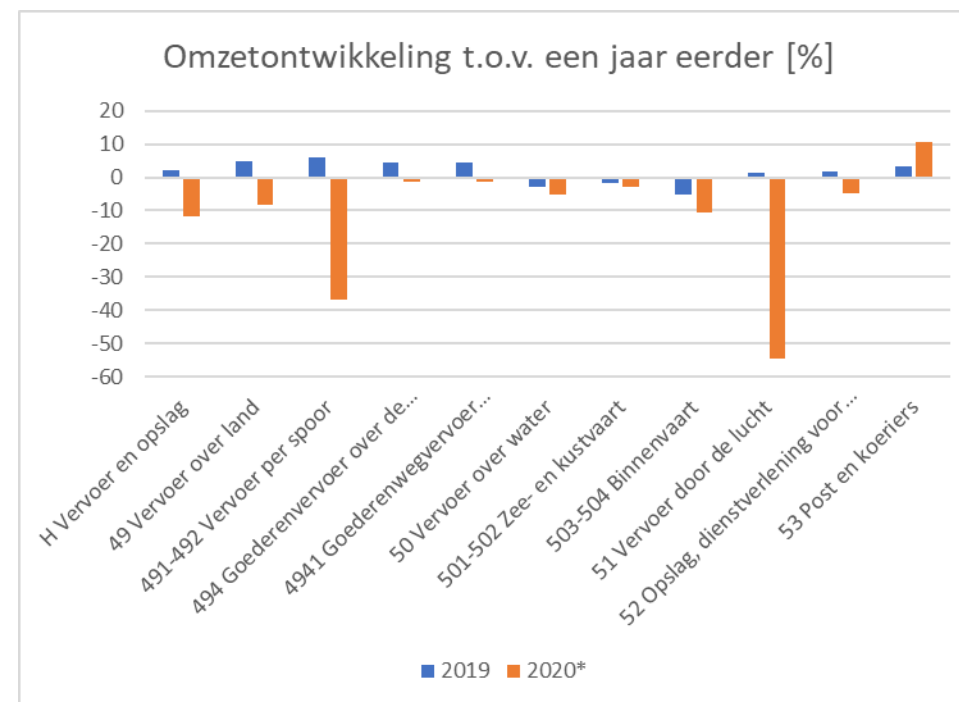

- > Binnenvaart tarievendaling – zie figuur
- > Spoorvervoer onbekend
- > Luchtvaart hoge tarieven (verdubbeling, nu 30% hoger)
- > Zeevaart hoge containertarieven (bijna verdrievoudigd)

Omzetontwikkeling in 2020

Bedrijfstakken/branches (SBI 2008)	2019	2020*
H Vervoer en opslag	2,3	-11,6
49 Vervoer over land	4,7	-8,2
491-492 Vervoer per spoor	6	-36,8
494 Goederenvervoer over de weg	4,5	-1,3
4941 Goederenwegvervoer (geen verhuis-)	4,5	-1,2
50 Vervoer over water	-2,8	-5,3
501-502 Zee- en kustvaart	-1,7	-2,8
503-504 Binnenvaart	-5,1	-10,7
51 Vervoer door de lucht	1,4	-54,5
52 Opslag, dienstverlening voor vervoer	1,6	-4,9
53 Post en koeriers	3,4	10,5
532 Lokale post en koeriers	5,8	

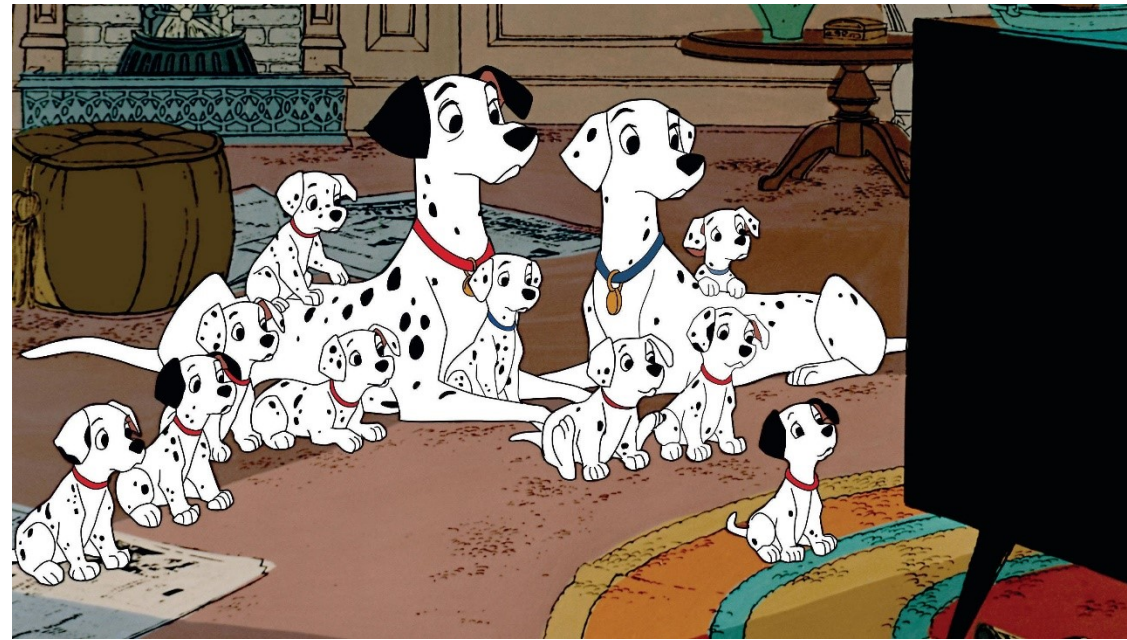

4

Witte vlekken - monitoring

goederenvervoersectoren

Effect van COVID op monitoren

- > Beginperiode veel vraag naar informatie
- > Versnelling oplevering monitor
  - Draagvlak om de informatie te centraliseren
  - CBS hierin leidende rol (zie ook andere CBS dashboards)
- > Basis voor onderzoek naar structurele effecten van COVID op goederenvervoer

*Op 12 maart 2020 zei premier Rutte:
"In crises als deze moet je met 50%
van de kennis 100% van de besluiten
nemen, en de gevolgen daarvan
dragen".*

Omzet = Tarief x (vervoers-)Volume

Omzet – mag actueler

- › Kwartaal informatie, ontbreekt spoorgoederenvervoer
- › Denk aan ontwikkelingen OV en Luchtvaart

Tarief – mag actueler,

- › bedrijfsinformatie luchtvaart en maritiem is op weekbasis
- › Kwartaal informatie CBS, ontbreekt spoorgoederenvervoer

Volume-ontwikkeling CBS

- › Wegvervoer ontbreekt

Conclusies

- › CBS werkte zeer voortvarend aan de monitoring
- › Monitoren van volumes geven enige indicatie van het effect van een crisis maar niet volledig
- › Banken publiceerden actuele info over financiële situatie bij sectoren
- › Monitor bood rust bij beleid waardoor focus op de cruciale beleidsvragen
- › Monitoring gaat nog jaar door
- › Onduidelijk is hoe urgent nog is bij goederenvervoer
- › In personenvervoer en luchtvaart lijkt urgentie hoger!

5

Tot slot

vragen

Dank voor uw aandacht

